gradus ſunt: orare, contemplari, audire Miſſas, &c. Miſericordia eſt alia ſcala: cujus gradus ſunt ſeptem opera miſericordiæ. Caſtitas, eſt alia ſcala; cujus gradus ſunt gubernatio quinque ſenſuum. S. Vinc. Ferr. ſer. 1. ſer. 4. D. Palm.

Scutum. Arma, & ſcutum, ſunt virtutes. S. Th. in pſ. 34.

Sidera virtutes ſignant. S. Iſidorus c. 2. in Gen.

Simplicitas. Oculi columbæ totæ in lacte. Cant. 5. Baptizat in lacte Dominus, id eſt, in ſinceritate. Et iſti ſunt, qui verè baptizantur in lacte, qui ſine dolo credunt. S. Ambr. ſer. 16. in pſ. 118. Per lanam ſimplicitas; per linum verò ſubtilitas deſignatur. S. Greg. mor. l. 8. c. 39.

Sinus. Ibi ſinus Chriſti eſt, ubi habitaculum eſt virtutum. S. Ambroſius l. 3. de Virg. Reclinat caput ſuum; ubi domicilium cœleſtium invenit præceptorum. Idem ſerm. 18. de Epiphan.

Spes. Sicut ſpei noſtræ octava perfectio eſt, ita octava ſumma virtutum eſt. S. Ambroſus l. 5. in Luc. c. 6.

Statera, juſtitia eſt. S. Ambr. l. 1. epiſt. ep. 1.

Superadditiones. Fides, Spes, charitas omnium virtutum ſunt fundamentum: ſequentes virtutes ſunt quaſi ſuperadditiones. S. Anſelmus apud S. Matth. in Cat. ſup. 1. Matth.

Theſauri virtutum in arca cordis claudendi ſunt ſera humilitatis. Hanc ſeram imitando acquire à filio fabri Chriſto. S. Bonav. ſerm. 2. fer. 2. Paſch.

Timor DEI. Timor DEI in domo conſcientiæ eſt, ut fons redundans gratiarum ſpiritualium. S. Vinc. Ferr. ſerm. de S. Marco. Timor DEI, eſt ſicut lucerna ardens intellectum illuminando, nè cadat in errorem. - Timor DEI, ſicut ager frutuoſus: qui facit Dominum ſuum divitem. Ideo David pſ. 33. *Timete &c.* Id. ſerm. 12. de tim. DEI. Timor DEI eſt ſicut fundamentum ſuſtinens totum ædificium, id eſt, perſonam; ſine quo ruit homo. Unde Eccl. 27. *ſi non in timore, &c.* Timor DEI, eſt theſaurus, faciens hominem divitem in cœlo. Unde pſ. 14. timentes glorificat. Id. ibid. Anchora cordis: eſt pondus timoris. S. Greg. mor. l. 6. cap. 27. DEI timor, eſt juſtitia, ſunt non ſolùm quaſi duo crura, quibus fortiter ſtamus: ſed etiam quaſi duo brachia, in quibus Chriſtum portamus. Unde de Simeone Chriſtum in ulnis portante. Luc. 2. dicitur: *Homo iſte juſtus, & timoratus*. S Bonav. ſerm. 1. D. 10. Pent. Infirmus cuſtos diuturnitatis eſt timor qui enim metuit, reprimitur, non emendatur. S. Ambr. l. 8. in Luc. Aqua, timor eſt: quoniam ab æſtu refrigerat deſideriorum carnalium. *Initium Sapientiæ timor Domini*. Et habes Eccl. 15. *Aqua Sapientiæ &c.* Si timor ſapientia, & ſapientia aqua; timor aqua eſt hydria mens tua. S. Vinc. Ferr. ſerm. 54. in Cant. Caminus eſt timor; ſed ut examinet, non exurat, veritas facit. S. Bernardus ſerm. 6. in pſal. 90. Hyſſopus herba humilis- & pectoris purgativa, eſt timor Domini; aqua ſapientiæ ſalutaris. Id ſerm. 1. in dedic. Eccl. Magna eſt cautela peccati, DEI ſemper præſentiam timere- S. Aug. ſer. 213. de temp. Sicut in domo ſtante ſemper milite armato, non latro, non fur, non alius quis talia mala patrantium apparere propius audebit: ſic & metu animas noſtras detinente, illiberalium nulla perturbationum facile nobis ſubrepit; ſed omnes fugiunt, & pellunt, timoris imperio undique exactæ. S. Chryſoſt. hom. 15. ad Pop. Timor nihil aliud eſt, quàm murus, & munimentum, & turris inexpugnabilis. Id. ibid. Non habes pecunias? at DEI timorem habes omnibus pecuniis uberiórem theſaurum: qui neque conſumitur, neque intervertitur, neque exhauritur unquam. S. Chryſoſt. orat. Kalendis habita.

Veritas, eſt cubiculum vacantium, ſpeculum videntium, pabulum guſtantium. S. Bonavent. in pſ. 118. expoſ. 2. cap. 2. v. 14. 2. 4.

Veſtis. Nota ſuper illo, *induere veſtimentis*; quia ſancti habent veſtimenta virtutum, de quibus gloriantur. Et iſta 1. ſunt ad protegendum. Iſ. 61. *Induit me Dominus, &c.* 2. Ad calefaciendum Prov. ult. *Non timebit domus ſuæ &c.* 3. Ad ornandum. Apoc. 3. *Veſtimentis albis &c.* Hæc veſtimenta 1. debent eſſe candida in honeſtate operis. Eccl. 9. *Omni tempore veſtimenta, &c.* 2. Munda in rectitudine intentionis. Iſ. 9. *Veſtimentum miſtum, &c.* 3. Odorifera per famæ divulgationem. Cant. 4. *Odor veſtimentorum tuorum*. S. Thom. in Iſ. 52. Veſtimentis operiemur, id eſt, virtutibus. S. Thom. in Iſ. 4. Veſtimentis albis induemur, id eſt, innocentia. Sanct. Tho. ſerm. 3. D. 1. Adv. Juſtitia veſtimento comparatur. Pſ. 131. *Sacerdotes induant juſtitiam*. S. Greg. mor. l. 12. c. 19. Veſtes animæ, ſunt virtutes. Camiſia animæ eſt virtus caſtitatis; quæ carnem tangit, ut camiſia. Secunda tunica, eſt humilitas: quia caſtitas ſine humilitate non placet Deo. Tertia tunica, ſeu pellicium eſt compaſſio Chriſti. Mantellum autem eſt charitas. S. Vinc. Ferr. ſerm. 3. D. 5. Pent. In Scripturis Divinis plerumque veſtimenta virtutes ſunt. S. Ambr. l. 9. in Luc. Sed quia ſpecioſa veſte circumdaris. Sed & reſpice pro cultu veſtium virtutum decore fulgentem: & videbis; te quidem putrefacto jam fœno eſſe ſimillimum; illum verò arbori admirabiles fructus ferenti; maximam præbenti cernentibus voluptatem. At ille, qui virtutum decore circumdatus eſt, talem præſto habet ſtolam; quam non modo tinea, ſed nè mors quidem valeat ipſa corrumpere. - In cœlo namque hujuſmodi veſtimenta texuntur; ubi non eſt tinea, non vermis, nec ejuſmodi quidquam aliud omnino. S. Chryſoſt. hom. 24. in Matth. Feſta non multitudo convenientium facere ſolet, ſed virtus: non ſumptuoſus veſtitus; ſed pietatis ornatus; non menſæ dapſilitas; ſed cura animæ. Maximum enim feſtum eſt conſcientia bona. Et quemadmodum in externis celebritatibus is, qui nec veſtem habet, qua induatur, ſplendidam; neque menſam, qua fruatur, lautam; ſed vivit in paupertate, fame, extremaque miſeria; non afficitur feſto die, etiamſi univerſam urbem choreas agitare videat; ſed hac ipſa de cauſa magis angitur, & dolet; dives verò delicatus mutatoriis veſtibus abundans, & in ſumma proſperitate vivens, etiam extra feſta tempora feſtum agere ſibi videt: ita & in ſpiritualibus rebus uſu venit: qui vivit in juſtitia, & operibus bonis; vel abſque feſto feſtum agit; ſinceram voluptatem ex bona conſcientia percipiens. S. Chryſoſt. hom. 5. de fide Annæ Matris Samuelis.

Via. Moraliter viæ, ſunt animæ virtutes ad ſolemnitatem contemplationis, portæ, ſenſus. Sanct. Thom. in 1. Thren.

Virtus quid? Virtus dicitur, quaſi *virum tuens*; vel quaſi *virens intus*. Sanct. Bonaventura Opuſc. Eccl. hier. part. 1. cap. 1.

Virtutis duo ſunt genera; quæ inter ſe ſic differunt, ut corpus, & anima. Unum enim interius, & inviſibile; aliud verò exterius, atque viſibile. Interius namque eſt charitas, humilitas, patientia, benignitas, cæteraque ſimilia. Exterius verò jejunare, eleemoſynas dare, in orationibus vigilare, lacrymari, aliaque hujuſmodi. - At ſicut corpus ſine anima non diu ſubſiſtere valet; anima verò ſine corpore poteſt: ſic exterius genus ſine interiori non diu ſubſiſtit; cùm exterius faciat ſine interiori. Diu enim charitatem habere quis poteſt, etiamſi non jejunet; cùm diu pro Deo jejunare non poſſit, ſi eum non amet. S. Anſelmus l. Similit. c. 96.

Virtutum officia. Deus dedit homini creato miſericordiam, quaſi cuſtodem, & pediſſequam: veritatem, eruditorem: Juſtitiam, Rectorem: patientiam, fotorem. S. Bonavent. in pſ. 138.

Zelus Juſtitiæ, quaſi coccus bis tinctus, duplici charitatis colore rutilat: amoris nempe Dei, & proximi. S. Bonavent. de ſex alis Seraph. c. 3.

TITULUS IX.

VITA.

ÆDificium. Vita præſens comparatur ædificio. S. Thom. in l. 2. de Conſ. Phil. metr. 4.

Alveolus luſorius: homines, calculi, & teſſeræ. Sandæus ſymb. vitæ hum. 103.

Aqua. Hanc vitam, aquas, & mare, in Scriptura Sacra perſæpe nuncupari reperimus. S. Baſilius hom. 5. in Hexam. apud S. Joan Damaſc. parall. l. 1. c. 10.

Aranea. Pſ. 89. Vilior araneis eſt vita: vel tam vilis, ac illa. Et tamen tanti eam æſtimas! Aranea tela. Quocirca, qui vitæ confidit, ſpem ponit in tela araneæ. Sandæus ſymb. 7. *Anni noſtri ſicut aranea meditabuntur*. Pſ. 89. Aranearum tela: ſi rumpatur, quis refecerit? Sandæus ib.

Arbor, eſt vita humana, ad quam homo ſe tenet: radicem autem hujus arboris arrodit ratta alba, id eſt, dies; quæ quolibet die de arbore hac abrodit duodecim horas. Ratta nigra eſt nox. S. Vinc. Ferr. ſer. 5. D. 3. Pent. Vide S. Joan Damaſc. in vita Barlaam, & Joſaphat.

Aura matutina. Adde quantoslibet annos. Quid eſt? nunc aura matutina? S. Auguſt. Conc. 1. in pſ. 36.

Aurum Vide, quanti tua valeant opera: vitæ dant pretium, ut auro pondera. Sandæus cit.

Babylonia eſt, ſeu confuſio; è qua poſt ſeptuaginta annos, qui eandem vitam ſignificant, egrediemur. Sanct. Auguſt. in pſ. 125.

Bulla. Bullarum aliæ, ſimul atque natæ ſunt, protinus evaneſcunt: aliæ paulò diutius durant. Omnes breviſſimis quibuſdam intervallis aliæ ſuccedunt aliis. Sandæus ſymb. 12.

Calamus. Bona vita, quæ ex præceptis Dei agitur, tanquam ſtylus eſt; qui auditur ſcribens in corde. Sanct. Aug. in pſ. 93.

Calcaneus. Calcaneum, quæ eſt ultima pars corporis, ſignificat mortem, obſervabunt. S. Vincent. Fer. ſer. de S. Petro ad Vin.

Calculus arenæ. Eccl. 18.

Carcer. Nullo præſens vita præſtare videtur carceri. Sed ſicut, cùm triſte illud introivimus habitaculum, omnes circumdatos videmus, ac vinctos catenis: ita etiam nunc, ſi extra omnia nos phantaſmata collocantes uniuſcujuſque introſpiciamus vitam, & ad animam penetremus; videbimus

eam

tam durioribus vinculis colligatam: & maximè, ſi in divitum intres animas. Nam illi, quo pluribus ſunt amicti, eò magis ſunt aſtricti. S. Chryſoſt. hom. 14. in Matth.

Cera. Ætas hominis aſſimilatur ceræ: quæ, ſi nimis mollis eſt, vel dura nimis, formam ſigilli non recipit, nec retinet. S. Thom. in Proſ. 5. l. 1. de Conſ. Phil.

Circus. Præſens ævum circum eſſe cogita. S. Heſychius apud S. Joann. Damaſc. parall. l. 1. c. 10.

Compedes. Mortalitas, corruptibilitas carnis, compedes ſunt, quibus ligati ſumus. S. Aug. in pſ. 68. Conc. 2.

Convallis. In Comparatione ſupernorum, omnis præſens vita, convallis eſt. S. Greg. mor. l 10. c. 13.

Cor. Humanæ vitæ hieroglyphicum eſſe cor, Symbolici aſſerunt. Pierius l. 34. Sandæus ſymb. 18.

Cucumerarium. Umbraculum, Tabernaculum, Tugurium: quæ eriguntur; ut poſt noctem, vel diem, deſtruantur. Sandæus cit.

Curriculum. Curſor. Curſus. Quid eſt vita? curriculum. Quid eſt vivere? currere. - Eſt B. Pauli Symbolum; qui vitam noſtram ſtadio confert, homines curſoribus. 1. Cor. 9. Sandæus ſymb. 20. Non curritur ſolùm in vita; ſed ipſa eſt curſus. Idem ſymb. 21. Curſor. Job 9. *Cuſtodia in nocte*. Pſ. 89. Quid eſt vita præſens, niſi curſus ad mortem? S. Auguſtin. apud. S. Thom. ſer. 1. D. Sept. Vita noſtra quovis levior, atque celerior eſt curſores. S. Ephr. de S. Juliano Anachoreta.

Dies. Dies mercenarii. Job 7.

Dolor. *Omnes dies ejus dolor, & animi diſtratio*. Eccl. 3.

Ephemerium eſt vita; ephemerii ſunt homines; quia nequeunt ſibi craſtinum polliceri. Sandæus cit.

Eremus. Audiant omnes fideles. Sciant ubi ſunt. In eremo ſunt: patriæ ſuſpirant. S. Aug. in pſ. 72.

Euripus. Luge eum, qui non ejuſmodi eſt: quique in præſenti vita, tanquam in concitatiſſimo circumfertur Euripo. S. Chryſoſt. l. 2. contra vitup. vitæ Monaſticæ.

Exilium. Viaticum (Euchariſtia) eſt aſcendentium de exilio ad patriam. Hugo à S. Victor. in Spec. Eccl. cap. 7. Vita noſtra, eſt tanquam exilium, & tabernaculum, quod diſſolvitur. S. Ephr. l. 1. de Pœnit. & Patient.

Fabula quædam eſt, & ſomnium, vita. Sicut enim in ſcena, aulæo ſublato varietates diſſolvuntur; & omnia coruſcante luce ſomnia avolant: ita nunc quoque conſummatione veniente tàm communi, quàm uniuſcujuſque, omnia diſſolvuntur, & evaneſcunt. Et lignum quidem, quod plantaſti, manet: & domus, quam ædificas, & ipſa manet: faber autem, & agricola, pereunt. Et cùm hæc fiant, nec ita veremur; ſed tanquam immortales hæc omnia comparamus. S. Chryſoſt. ad Pop.

Fama. præteriens. Sandæus ſymb. 75.

Fax. Vita S. Ephrem Syri fuit ſicut illuſtris, ac Sole ſplendidior fax orbi accenſa. S Greg. Nyſſ. in vita.

Follis. Acu tange; expirabit. Sandæus.

Fumus. Index ignis, & incendii. Id.

Claren eſt vita præſens. Job 30. Quæ indeſinenter ad terminum ſuum, ipſo defectu mutabilitatis, quaſi impulſu fluminis ducitur. S. Greg. mor. l. 20. c. 14.

Gutta. Totum hoc tempus - ab Adam uſque in finem ſæculi, exigua gutta eſt, comparata æternitatis. S. Auguſt. Conc. 2. in pſalt. 101. Et longa hominis vita tanta Brevitate conſtringitur ad univerſi ſæculi illius latitudinem; quaſi ſi una gutta ad univerſum mare comparetur. S. Auguſt. ſerm. 39. de Verb. Dom. Gutta maris. Eccl. 18.

Halitus oris hybernus. Sandæus cit.

Hedera Jonæ. 4. Idem.

Hora. Pſ. 89. *Mille anni, tanquam dies heſterna*. Ambroſius legit. in 15. Luc. *hora*. *Hora noviſſima*. 1. Joan. 2. Gloſſa interlin. intelligit per eam vitam humanam. Sandæus cit.

Hortus nucum. *Deſcendi ad ortum nucum*. Cant. 6. Hortus nucum eſt præſens vita. S. Thom. in 6. Cant.

Ignis in Speculo. Sandæus cit.

Imago in tabula. Idem. Imago inconſtantiæ. Idem.

Iris. Colores oſtendit; non habet. Id.

Labor. Labyrinthus. Laqueus. Larva. Lanugo. Sap. 5. Sandæus ibid.

Liber. Cogitate, quòd vita noſtra ſit ut liber; in quo ſcribenda ſunt omnia bona, quæ faciemus. Et nè erremus, Chriſtus regulavit duodecim lineis, id eſt, duodecim articulis fidei. Qui incredulus eſt, non erit recta anima ejus. Abac. 2. S. Vinc. Ferr. ſerm. 2. D. 4. Adv.

Locuſta. Inquietum eſt animal; huc illuc ſaltitans, & fallens oculos. Sandæus cit.

Luna. Ex Lunæ proſpectu, qui rerum noſtrarum ſtatus ſit, edocemur. S. Baſilius apud S. Joan. Damaſc. hom. 5. in Hexam. Tempus vitæ noſtræ comparatur Lunæ, & civitas Jericho Futura aurem Soli, & Jeruſalem. S. Aug. in pſ. 60. Luna ſignat præſentis vitæ mutabilitatem. S. Aug. in pſ. 71.

Luſus. Non eſt luſus hæc vita. Immo eſt quidem præſentis vita luſus: ſed futura non ſunt ludrica, & jocularia. Immo non tàm luſus eſt vita noſtra, quàm aliquid deterius. Non enim exit in riſum; ſed intolerabilem quoque portat dolorem eis, qui mores ſuos non maturè, ac diligenter inſtituunt. S. Chryſoſt hom. 24. in Matth.

Manna. Quod colligendum pro ſeptima quietis die. Sandæus cit.

Mare. Hanc vitam, aquas, & mare, in Scriptura Sacra ſæpe nuncupari reperimus. S. Baſilius apud S. Joann. Damaſc. parall. l. 1. c. 10. Mare fervens. Sandæus cit.

Menſis. Per menſem ſignatur vita hominis; quæ multis defectibus ſubjacet. S. Thom. in 9. Apoc.

Militia. Fidelis- & miles, & athleta. - Quomodo utraque hæc ſimul eſſe poſſunt; & nudum eſſe, & non nudum. Exue vitæ negotia, & athleta factus es. Indue arma ſpiritualia; & factus es miles. Te ipſum vitæ curis denuda: luctæ enim tempus eſt. S. Chryſoſt. hom. 3. ad Pop.

Mors. Hæc vita mortalis, dici debet potiùs mors vitalis. S. Bernardus Opuſc. de Charit. cap. 3. Quid mutabilitas, niſi mors quædam eſt? quæ, dum rem qualibet in illud mutat, quaſi occidit, quæ fuerat; ut incipiat eſſe, quæ non erat. S. Greg. mor. l. 12. cap. 17. Vita, quam ducimus, mors potiùs, quàm vita. S. Auguſt. Conc. 19 in pſ. 118.

Navis, Navigatio. Magnus labor; ut aliquis ſibi Chriſtum acquirat; nè ſine gubernatore quaſi navis in ſæculi iſtius ſalo fluctuet. S. Ambroſ. in pſ. 87 Navigamus in hac vita quaſi per quoddam ſtagnum: & ventus eſt; & procellæ non deſunt tentationum. S. Auguſt. ſer. 221. de temp. Sicut in navibus dormientes ventis aguntur in portus; etſi nullus quieſcentibus ſenſus eſt navigandi; tamen curſus eos urget ad finem, & impellit ignaros: ſic vitæ noſtræ ſpatio defluente ad proprium unuſquiſque ſine curſu latente deducitur. S. Ambroſ. in pſ. 1. Bona vita, eſt navis; nauta confeſſarius. S. Vincent. Ferr. ſerm. 2. D. 26. Pent. *Tamquam Navis, quæ pertranſit fluctuantem aquam*. Sap. 2. Vita noſtra naviganti ſimilis eſt. Is, qui navigat, ſive ſtat, ſive jacet, vadit tamen: quia impulſu navis ducitur. S Greg. l. 6. ep. 26.

Nox. Vita præſens eſt nox: ad quam illuminandam miſſi ſunt ſancti quaſi aſtra. Deinde in fine noctis nuntians diem venit Chriſtus quaſi Lucifer. S. Greg. præf. in Job c. 10.

Nundinæ. Conſtituit mirabiles nundinas: in quibus vendidit denario paupertatis regnum cœlorum, denario utilitatis gloriam, denario mortis vitam. S. Thom. ſerm. 2. in feſto S. Sylveſtri.

Oculus apertus. Pierius l. 33. apud Saudæum cit.

Organum. Auram exclude, tacebit. Sandæus.

Pelagus; eſt latè longèque protenſum, hæc vita. Et quemadmodum in mari univerſo ſinus diverſi aliis, atque aliis tempeſtatibus commoventur; præcipuè velut Ægæum ventis exaſperatur. - ſic & in vita noſtra fieri videmus. Nam primum in ea pelagus ſtatim videre licet, puerum ætatis conditione; quæ multis ac magnis procellis exagitatur: tum quia mens imbecilla eſt, tum quia nulla firmitate adhuc roboratur; ſed huc atque illuc flectitur. Quapropter pædagogos illi, atque magiſtros præficimus; ut defectus naturæ diligentia ſuppleat. Velut & in navigando gubernatoris artificio maris aſperitas ſuperatur. Adoleſcentium fluctus pueritiæ ſuccedunt; quæ vehementioribus ſicut Ægæum pelagus, exagitantur concupiſentiæ ventis. Quæ quidem ætas, quantò magis correctione indiget, tantò minùs inſtruitur. S. Chryſoſtom. hom. 82. in Matth. Nihil eſt in rebus humanis ſtabile, nihil inconcuſſum: ſed hominum vita imitatur mare veſaniens, quotidie parturiens naufragia Idem de Avaritia.

Peregrinatio. Cui peregrinatio dulcis eſt, non amat patriam. Si dulcis eſt patria, amara eſt peregrinatio. Si amara peregrinatio, tota die tribulatio. S. Aug. in pſ. 85. Homines in hac vita peregrini ſunt Jeroſolymitani. S. Aug. in pſ. 125. Peregrinatio 1. Petri 2.

Pomum. Foris rubet; intus putet. Sandæus cit. Pomum. Amos 8.

Pons longus, & ſtrictus, eſt vita bona. S. Vinc. Ferr. ſer. 2. D. 4. adv.

Rota. Qui hodie potens, ſanus; cras egens, & infirmus erit. Ita volvitur rota. Sandæus cit. Attollit, & deprimit. Idem. *Rota ſuper terram*. Ezech. 1. eſt vita corporis ad animæ aptata virtutem, & ad Evangelicum cohærenti curſum præceptum formata. Rota autem in medio rotæ, veluti vita intra vitam: quæ Sanctorum vita ſibi non diſſonet; ſed qualis fuerit ſuperioris ætatis, talis ſit & ſequentis. Vel quia in hac vita corporis vitæ volvitur uſus æternæ. S. Ambr. l. 3. de Virginib.

Scala ipſa erecta, noſtra vita in ſæculo. Latera hujus ſcalæ dicimus, noſtrum eſſe corpus, & animam. S. Benedictus in Regula ſua c. 7.

Scena. Non eſt profectò theatralibus ſcenis præſens vita diſſimilis: nam ut illic ille Imperatoris, hic judicis, alter & militis implet officium: ubi autem conſecuta nox fuerit; nec Imperator agnoſcitur Imperator; nec Judex, qui fuerat Ju-

 dex;

dex; nec miles poſtea, qui priùs miles. Ita unuſquiſque noſtrum in illius ſæculi die, non perſonis, ſed actibus competentem accipiet dignitatem. S. Chryſoſt. ep. 6. ad Theodorum Mon.

Sepulchrum. Poteſt etiam per ſepulchrum non ſolùm in hac vita contemplatio, ſed quies æternæ vitæ, & intimæ retributionis intelligi: in qua tantò veriùs quieſcitur, quantò in nobis corruptionis vita perfectiùs necatur. S. Greg. mor. l. 6. c. 29.

Somnium umbra. Si nihil umbra; quid, quæſo, umbræ ſomnium? Sandæus cit.

Speculum. Omnes prodit. Idem.

Statera. S. Michael pingitur cum ſtatera. Pars ſiniſtra, eſt vita præſens; pars autem dextera, vita futura. Qui ergo in ſiniſtra hujus Mundi, & vitæ exaltatur, in alia humiliatur, Luc. 18. Omnis qui ſe exaltat, humiliabitur. S. Vinc. Ferr. ſer. 1. D. 4. Pent.

Tabernaculum. Tria ſunt: tabernacula, atria, domus. In tabernaculis ſunt omnes juſti in carne viventes, & laborantes: quia tabernacula laborantium ſunt, & militantium. Tabernaculum habet tectum, ſed fundamento caret, & portabile eſt: quia juſti in præſenti non ſunt fundati. Fides etiam eorum, quæ eſt fundamentum, non eſt in terrenis, ſed in Domino. Tectum habent, id eſt, munimentum gratiæ, & protectionem. Atria ſunt domui vicina, amplitudinem habentia. In illis ſunt animæ ſanctæ corporibus exutæ: quæ in latitudine ſunt, depoſita carnis anguſtia. Atria habent fundamentum, ſed non tectum: quia animæ (in cœlo) non ruunt. Tectum non habent: quia conſummatio, & perfectio gloriæ non niſi poſt Reſurrectionem fiet; quando ipſa corpora glorificata animabus jungentur- Et tum habitabunt ſancti in domo, quæ eſt completa. Eſt ergo præſens vita tabernaculum; altera ante Reſurrectionem eſt atrium; poſt eam eſt domus; corpora autem glorificata tectum ſunt. S. Bernard. ſ. 42. inter Parvos- Nota ſuper illo verbo: qui habitat in tabernaculo; quia eſt multiplex tabernaculum. - Eſt temporalis, & naturalis vitæ, quæ eſt hominis. 2. Petri 1. S. Thom. in Iſ. 22. Vita noſtra, eſt tanquam tabernaculum, quod diſſolvitur. S. Ephr. de Pœnit. & Pat.

Tela. Congrua ſimilitudine tempus carnis telæ comparatur: quia, ſicut tela filis, ſic vita mortalis diebus ſingulis, proficit- Sed quo ad augmentum proficit, eo ad inciſionem tendit. S. Gregor. l. 3. c. 11. illud Job 7. *Dies mei velociores, &c.*

Torrens, eſt præſens vita. S. Aug. in pſ. 123.

Tribulatio. Tota iſta vita intelligentibus, tribulatio eſt. S. Aug. ſer. 42. de V. D.

Via. Præſens vita, non niſi eſt quædam via arenoſa. Tot ſunt occaſiones peccandi. S. Vinc. Ferr. de S. Barnaba. In via periculoſa eſt peccator. Præſens vita, eſt via: unus vadit per mortem, alius venit per nativitatem. - Et peccator dormit. Sed quid facit Angelus? excitat eum per compunctionem. S. Vinc. Ferr. ſer. de S. Michaele. Quid eſt vita mortalis niſi via? S. Greg. hom. 1. in Evang. Sic eſt præſens vita quaſi via. S. Haymo hom. in feſto Virginis. Eſt via ad terminum, S. Thom. in 7. Job lect. 1. Via vita dicta eſt ob celeritatem. Viator es in hac vita. Omnia præteris, omnia à tergo relinquis. - An non igitur via hæc vita eſt? ut quæ alium, atque alium ſubinde aſſumat, atque omnes ſibi invicem ſuccedentes habeat? *Beatus* igitur, *qui in via peccatorum non ſtetit*. S. Baſilius ho. in pſ. 1. apud S. Joan. Damaſc. parall. l. 1. c. 10.

Vigilia. Revera plus vigilare, plus vivere eſt. Nam quid tàm morti ſimile, quàm dormientis aſpectus? S. Chryſol. ſer. 24.

Vincula. Vincula ſunt complura in hoc ſæculo (vita) vincula ſunt deſideria vivendi; vincula ſunt oblectamenta voluptatum; vincula ſunt honorum; vincula conjugii. 1. Cor. 7. Solutus es ab uxore? S. Ambr. Ser. 3. in pſ. 118.

Vinea. Sapienti ſua vita vinea eſt, ſua mens, ſua conſcientia. Nil quippe incultum, deſertumve in ſe ſapiens derelinquit. S. Bernardus Ser. 63. in Cant.

Umbra. Umbra mortis eſt vita. S. Aug. in pſ. 22. Umbræ tranſitus, eſt tempus noſtrum. S. Thom. in pſ. 4. Umbra declinata. Sandæus cit. Umbra pictorum; quæ facit, ut oculis multùm judicemus diſtare; quæ minimè diſtant. Eſtne vita umbra mortis? an mors umbra vitæ? Umbra præcedit aliquando corpus, aliquando ſequitur. Id. ibid. Umbra mortis præſ.

TITULUS X.

VITA ACTIVA, ET CONTEMPLATIVA.

A*Gna*. Quid per Agnam, niſi activæ vitæ innocentia? Quid per capram; quæ in ſummis, extremiſque ſæpe pendens rupibus paſcitur, niſi contemplativa vita ſignificatur? S. Iſid. c. 7. in Levit.

Aſinus Abrahami. 22. Gen. Aſinus ſtratus, eſt actio, ſeu vita activa, virtuoſis circumſtantiis adornata: duo verò juvenes, ſunt rationalis intellectus, & rationalis affectus. S. Thom. in 22. Gen.

Bos. Figuraliter (in veteri) in agno, vel vitulo, Chriſtus; in capra pœnitentia; in bove vita robuſta, & activa; in ave ſublimis, & contemplativa. S. Thom. Opuſc. de Sacr. Alt. c. 3.

Columba. Per columbam activa vita; quæ multorum eſt communis: per turturem verò contemplativa; quæ paucis eſt imitabilis, deſignatur. S. Ildefonſus ſer. in Purif. B. V. Per columbam, quæ gregatim volare conſueverat deſignatur activa vita; quæ multorum eſt: per turturem, quæ ſoli vaga eſt, deſignatur contemplativa; quæ paucorum eſt. S. Haymo ho. in feſto Purif. B. V.

Joſeph: interpretatur *augmentum*, & ſignificat activas; qui debent habere augmentum operum miſericordiæ. MARIA interpretatur *illuminata*; & ſignificat contemplativos: qui in contemplatione ſuſcipiunt Divinas illuminationes. S. Tho. ſerm. 3. D. infra Octav. Epiph.

Lia. Rachel. Abraham moraliter nobis virtutem fidei per exempla ſua ſignificat. - Iſaac ſignificat ſpem - *Abraham* igitur *genuit Iſaac*: quia fides generat ſpem. Jacob autem ſignificat charitatem. Charitas enim complectitur duas vitas; activam per dilectionem proximi; contemplativam, per dilectionem DEI. Activa per Liam; contemplativa per Rachel ſignificatur. Gloſſa apud S. Thom. in Cat. ſup. 1. Matth.

Marta. Magdalena. Martha activæ vitæ figuram præferebat. Per Mariam verò vita perſpicuè præmonſtratur contemplativa. S. Ildefonſus ſer. 5. de Aſſ. B. V.

Oculi. *Oculi ejus quaſi columbæ*. Cant. 5. Duo oculi in facie, activa vita, & contemplativa in homine. S. Iſidorus Sentent. l. 3. cap. 15.

TITULUS XI.

VITA BONA.

A*Ltare holocauſti* ſignificat vitam Juſtorum. Gloſſa apud S. Thom. de Sacr. Alt. c. 29.

Bos. Nonnunquam in bove benè operantium vita, in aſino ſtultorum vecordia, figuratur. S. Iſidorus c. 6. in Deut.

Cani, *Cani ſunt ſenſus hominis; & ætas ſenectutis vita immaculata*. Sap. 4.

Cithara. Nota ſuper illo verbo, *ſume citharam*; quòd per citharam ſignificatur recta vita. 1. Quantùm ad carnis mortificationem, propter chordarum materiam. Pſ. 70. *Pſallam tibi in Cithara*. 2. Quantum ad virtutum connexionem, propter cantus concordantiam. 3. Quantùm ad dulcedinem boni operis, propter audientis lætitiam. Job 21. *Tenent Tympanum, & citharam, &c.* S. Thom. in 23. Iſ.

Hyacinthus. Per hyacinthum ſignatur ſimilitudo vitæ ſanctæ, ſive cœleſtis. S. Thom. in c. 9. Apoc.

Ligna quadrata, ſtabilem Sanctorum vitam ſignificant. S. Iſidorus c. 7. in Gen.

Manna. Edocemur- ſimplicem mannæ cibum, id eſt, puram, cœleſtemque vitam quærere. S. Iſidorus c. 8. in Num.

Navis. Navim aſcendit, qui vitam ſanctam aggreditur. S. Thomas ſerm. 2. D. 2. Epiph.

Nazaræus. Quid Nazaræorum nomine, niſi abſtinentium, continentiumque vita deſignatur. S. Iſidor. c. 3. in Num.

Uxor. *De genere ſuo ducat Uxorem* (ut in Levitico præcipitur) utique vitam amplectatur Sanctorum. S. Iſidorus cap. 10. in Levit.

INDEX
ALPHABETICUS TITULORUM, SIVE MATERIARUM,
Quæ in hoc Opere Continentur.

A.

Titulus I.
ACEDIA. Pag. 9.
ADonibeſech.
Aſinus.
Campus incultus.
Canis famelicus.
Diluvii aqua.
Dœmon.
Febris Quartana.
Febris hectica.
Filiæ 15. Acediæ.
Lapis pollutus.
Lethargus.
Luna.
Mater deſperationis.
Morbus graviſſimus.
Nubes.
Paralyſis.
Salix.
Scholaris negligens.

Titulus II.
ADVENTUS. CHRISTI. Ibid.
Annus tertius.
Dies quintus.
Iter primum Chriſti in Galilæam.
Miſſio Jacob pro hædis.
Pes.
Pluvia.
Proceſſio Gedeonis ad Bellum.

Titulus III.
ÆTERNITAS. ib.
Æs.
Gemmea Corona.
Manè.
Murus Jeruſalem.
Octava dies.

Titulus IV.
AMICUS. 10.
Dextera.
Divitiæ.
Fons.
Gloria.
Manus.
Oculus.
Pes.
Ubera noſtra.

Titulus V.
S. ANDREAS APOSTOLUS. ibid.
Tuba.

Varia. ibid.

Titulus VI.
ANGELUS. ibid.
Adjutores.
Amici.
Amici omnium Regis.
Apoſtolus.
Aquæ.
Architecti.
Arma DEI.
Cardinales Chriſti.
Cœlum.
Creatio Angelorum.
Defenſores noſtri.
Dii.
Exercitus innumerus.
Flores Mundi.
Interpretes Divini ſilentii.
Luna.
Lux.
Maceria.
Meſſores.
Miniſteriales Salutis noſtræ.
Montes.
Muſici DEI.
Naves. Nauta.
Nubes.
Oves.
Paranymphus.
Rectores Eccleſiarum.
Reges, Duces, &c.
Stella matutina.
Templum DEI.

Titulus VII.
ANIMA SECUNDUM SE. ib.
Adoleſcentula.
Ager.
Agricola.
Aureum Vas.
Bethlehem.
Camera.
Cannabis.
Civitas.
Filiæ.
Imago Sanctiſs. Trinitatis.
Infans.
Hoſpes Corporis.
Lucerna.
Luna.
Lux.
Mulier inclinata.
Nauta.
Navicula.
Neglectus animæ.
Nobilis Domicella.
Numiſma.
Oculus.
Oleum.
Oſtium.
Ovis.
Paradiſus DEI.
Paſtor.
Paterfamilias.
Plauſtrum.
Pretioſa.
Pupilla Oculi.
Rectrix.
Sedes Sapientiæ.
Sitis.
Sol.
Somnus.
Speculum.
Tabernaculum.
Templum.
Terra.
Theſaurus.
Ventus.
Vinea.
Virgultum.
Vita corporis.
Voluntas.

Titulus VIII.
ANIMA SANCTA. 11
Adoleſcentula.
Agricoltura.
Altare Dei.
Amica Chriſti.
Arca Noe.
Arca Teſtamenti.
Areola.
Arida.
Aurora.
Carbo ignitus.
Cella vinaria.
Cera.
Cibus Dei.
Civitas.
Cœlum.
Collis.
Columba.
Columba Noetica.
Convallis.
Currus Dei.
Domus Dei.
Equitatus Dei.
Ferrum ignitum.
Ficus Dei.
Filia Regis.
Framea Dei.
Habitatio Dei.
Hortus.
Jeruſalem.
Lapis politus.
Lignum.
Lilium.
Luna.
Margarita.
Mons.
Murus.
Myrrha.
Navis Tharſis.
Palma.
Ramus.
Rebecca.
Regina.
Sedes Dei.
Sepulchrum Chriſti.
Sindon.
Sion.
Sole amicta.
Superliminare.
Templum.
Vas Tabernaculi.
Virgula fumi.
Virgines prudentes.
Volatilia cœli.
Urna aurea.

Titulus IX.
ANIMA PECCATRIX. 13
Abyſſus.
Ænea Olla.
Agricola errans.
Aranea.
Arida manus.
Babylon.
Civitas.
Columba.
Dæmoniaca.
Dina.
Drachma perdita.
Filia diaboli.
Imago fœdata.
Infernus.
Judas.
Locuſtæ.
Meretrix.
Olla.
Paralyticus.
Perdix.
Via.
Viſcus.

Varia de Anima. ib.
Accipiter.
Aſtra.
Columba.
Deo devota.
Fluminis impetus.
Framea Dei.
Hirundo.
Jerichuntinus.
Lucerna.
Navis.
Perdix.